

Vlada Republike Hrvatske
 Ured za suzbijanje zlouporabe droga
 Zagreb, Preobraženska 4/II
 Stručna radna skupina za procjenu projekta

OBRAZAC ZA PROCJENU KVALITETE PRIJEDLOGA PROJEKTA UDRUGA¹

Naziv i adresa udruge prijavitelja projekta:	
Naziv projekta:	
Područje prioriteta	<i>P.I.C. Projekti prevencije ovisnosti koji su u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga (EDPQS)²</i>
Ime i prezime člana/ice Stručne radne skupine:	

Projekt je opisan u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga

DA

NE

UKOLIKO JE ODGOVOR **NE** PROJEKT SE DALJE NE OCJENJUJE, A U RUBRIKU III. UPISUJE SE OBRAZLOŽENJE ZBOG ČEGA SE SMATRA DA PROJEKT NIJE U PODRUČJU PRIORITETA RASPISANIH NATJEČAJEM

Upute za procjenitelje

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5 1 2 3 4 5	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni
Ovaj odjeljak sadrži naslove sastavnica projektnih faza i sažima osnovne standarde kvalitete, koji pružaju temelj ocjenjivačkog procesa, ponuđenog ovom kontrolnom listom.	Bod 1 dodjeljuje se ukoliko nijedan standard nije ispunjen. 2-5 bodova treba biti odabrano prema standardima koji su ispunjeni. Najviši bod na ljestvici, 5, odabire se ukoliko su programom ispunjeni svi osnovni standardi.	Može se dogoditi da je standard neprimjenjiv, ili je primjenjiv ali trenutno nije izvediv, ili se ne smatra važnim sa stajališta procjenjivača. Ako se odabere ova opcija, potrebno je navesti kratko obrazloženje u stupac 'Bilješke o procjeni'.	Ovaj stupac omogućuje komentiranje bodovanja i može se koristiti kako bi se istaknule prednosti i nedostaci programa.

¹ Obrazac za procjenu projekata preveden je i preuzet iz dokumenta:

Felvinczi K, Sebestyén E, Mutatayi C, Malczewski A & the European Prevention Standards Partnership (2015) EDPQS Toolkit 1: Selecting quality drug prevention initiatives for funding and support ("Funding and Decision-Making Toolkit"). Assessment Quality Criteria Checklist. Liverpool: Centre for Public Health (dostupno na engleskom jeziku na: http://prevention-standards.eu/wp-content/uploads/2015/07/EDPQS_Toolkit1_Assessment_Checklist.pdf).

² Primjena obrasca za ocjenu projekata zahtjeva znanje o Standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga (eng. *European Drug Prevention Quality Standards – EDPQS*). Prikaz Standarda dostupan je na hrvatskom jeziku u dokumentu: Europski standardi za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga: Brzi vodič. (https://drogeiovisnosti.gov.hr/UserDocsImages/uredarhiva/2013/10/brzi_vodic.pdf). Detaljan prikaz standarda dostupan je na engleskom jeziku na poveznici <http://prevention-standards.eu/manual/>.

Područja procjene

Multitematska / multidisciplinarna razmatranja

Postoji niz tema koje se odnose na cijeli projektni ciklus, a ne samo na jednu fazu projekta. U kontekstu EDPQS standarda, četiri su teme smještene u sredinu projektnog ciklusa, budući da ih je potrebno razmatrati u svakoj fazi projekta.

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni
	Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5 1 2 3 4 5		
A: Održivost i financiranje - Program promiče dugoročni pogled na prevenciju zlouporabe droga i nije rascjepkan na kratkoročne inicijative. - Program je dosljedan u svojoj logici i praktičnom pristupu. - Program uključuje financiranje iz različitih izvora.	1 2 3 4 5	☐	
B: Komunikacija i sudjelovanje dionika - Razmatra se višeuslužna (eng. multi-service) priroda prevencije droga. - Identificirani su svi dionici važni za program (npr. ciljana populacija, druge agencije), te su prema potrebi uključeni u provedbu. - Organizacija/udruga surađuje s drugim organizacijama.	1 2 3 4 5	☐	
C: Razvoj djelatnika - Prije provedbe programa osigurano je da djelatnici imaju profesionalne i osobne kompetencije potrebne za uspješnu provedbu programa. - Ukoliko je potrebno, osigurana je visokokvalitetna obuka temeljena na analizi potreba. - Tijekom provedbe djelatnicima se pruža podrška u radu.	1 2 3 4 5	☐	
D: Etička prevencija droga - Definiran je etički kodeks. - Štite se prava sudionika. - Program ima jasne koristi za sudionike i neće im izazvati štetu. - S podacima o sudionicima se postupa povjerljivo. - Štiti se fizička sigurnost sudionika i djelatnika.	1 2 3 4 5	☐	
Ukupan zbroj rezultata projektne faze	Σ		(max broj bodova=20)

PROJEKTNA FAZA 1: PROCJENA POTREBA

Prije nego se može planirati detaljna intervencija, važno je istražiti prirodu i opseg potreba povezanih s uporabom droge, kao i moguće čimbenike koji joj doprinose. Ovo omogućuje neophodnost intervencija te njihovo bavljenje ispravnim potrebama i ciljanom populacijom. Razlikuju se 4 tipa potreba: javno-političke potrebe, (opće) potrebe zajednice, potrebe definirane prema nedostacima u pruženim preventivnim uslugama te (posebne) potrebe ciljane populacije.

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni
	Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5		
	1 2 3 4 5		
1.1 Poznavanje politika i zakona vezanih uz droge - Poznavanje politika i zakona vezanih uz droge je dostatno za provedbu programa. - Program podupire ciljeve lokalnih, regionalnih, nacionalnih i/ili međunarodnih prioriteta, strategija i politika.	1 2 3 4 5	☐	
1.2 Procjena uporabe droga i potreba zajednice - Procjenjuju se potrebe zajednice (ili okruženja) u kojem će program biti isporučen. - Prikupljaju se detaljne i raznovrsne informacije o uporabi droga. - U procjeni se koristi postojeće epidemiološko znanje te se pridržava etičkih načela.	1 2 3 4 5	☐	
1.3 Opisivanje potreba – opravdavanje intervencije - Potreba za intervencijom je opravdana. - Glavne potrebe su opisane temeljem procjene potreba te je naznačen potencijalni budući razvoj situacije u slučaju izostanka intervencije. - Prepoznaju se nedostaci u trenutno pruženim uslugama.	1 2 3 4 5	☐	
1.4 Poznavanje ciljane skupine - Potencijalna ciljana skupina je odabrana u skladu s procjenom potreba. - Procjena potreba uzima u obzir kulturu ciljane skupine te njezine poglede na uporabu droga.	1 2 3 4 5	☐	
Ukupan zbroj rezultata projektne faze	Σ		(max broj bodova=20)

PROJEKTNNA FAZA 2: PROCJENA RESURSA

Program je definiran potrebama ciljane skupine, ali i dostupnim sredstvima. Dok procjena potreba naznačuje što program želi postići, procjena sredstava pruža važnu informaciju kako i da li se ovi ciljevi mogu postići. U skladu s tim, sredstva moraju biti procijenjena kako bi se dobilo realistično razumijevanje poželjnog oblika i mogućeg doseg programa.

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5 1 2 3 4 5	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni
2.1 Procjenjivanje ciljane populacije i resursa zajednice ▪ Razmotrene su prepreke i podrška programu, kao i načini povećanja razine potpore. ▪ Procijenjena je sposobnost ciljane populacije i drugih bitnih dionika za sudjelovanje u programu.	1 2 3 4 5	☐	
2.2 Procjena unutarnjih resursa ▪ Procjenjuju se unutarnja sredstva i resursi (npr. ljudski, tehnološki i financijski) ▪ Procjena uzima u obzir njihovu trenutačnu, kao i moguću buduću dostupnost za program.	1 2 3 4 5	☐	
Ukupan zbroj rezultata projektne faze	Σ	(max broj bodova=10)	

PROJEKTNNA FAZA 3: JASNO POSTAVLJANJE PROGRAMA

Jasno postavljanje programa naznačuje njegov sadržaj i strukturu te omogućava potrebne temelje kako bi se omogućilo ciljano, detaljno, dosljedno i realistično planiranje. Temeljem procjene potreba ciljane populacije i dostupnih sredstava središnji elementi programa trebaju biti jasno definirani. Cilj ovih standarda je potaknuti promjenu u stručnoj kulturi prema sustavnom i na dokazima utemeljenom pristupu u radu na području prevencije droga.

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5 1 2 3 4 5	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni
3.1 Definiranje ciljane populacije ▪ Ciljana populacija je opisana. ▪ Izabrana ciljana populacija može se obuhvatiti intervencijom.	1 2 3 4 5	☐	
3.2 Upotreba teorijskog modela ▪ Program se temelji na teorijskom modelu utemeljenom na dokazima,	1 2 3 4 5	☐	

koji omogućuje razumijevanje posebnih potreba povezanih s drogom i pokazuje na koji način se ponašanje ciljane populacije može promijeniti.			
3.3 Definiranje općih i specifičnih ciljeva te očekivanih rezultata			
- Jasno je što se 'prevenira' (npr. koje vrste uporabe droga) - Opći i specifični ciljevi te očekivani rezultati projekta su jasni, logički povezani i usklađeni s prepoznatim potrebama. - Oni su etički i 'korisni' za ciljanu populaciju. Ciljevi su specifični i realistični.	1 2 3 4 5	☐	
3.4 Definiranje okruženja			
- Opisano je okruženje za provedbu aktivnosti. - Okruženje je usklađeno sa svrhom, općim i specifičnim ciljevima i dostupnim sredstvima te će vjerojatno doprinijeti željenoj promjeni. - U okruženju su identificirane potrebne suradnje za implementaciju programa.	1 2 3 4 5	☐	
3.5 Pozivanje na dokaze o učinkovitosti			
- Konzultirana je znanstvena literatura i bitne publikacije o temama povezanim s programom. - Pregledani podaci su od iznimne važnosti i bitni su za program. - Glavna saznanja se koriste za program.	1 2 3 4 5	☐	
3.6 Određivanje vremenskog okvira			
- Vremenski okvir programa je realan te prikazan jasno i dosljedno. - Pravovremenost, trajanje i učestalost aktivnosti su primjereni programu.	1 2 3 4 5	☐	
Ukupan zbroj rezultata projektne faze	Σ		(max broj bodova=30)

PROJEKTNNA FAZA 4: INTERVENCIJSKI DIZAJN

Sadržaj intervencija je, umjesto u standardima kvalitete, najčešće obrađen u smjernicama, budući da je usko vezan uz potrebe ciljane populacije, opće ciljeve programa itd. No, nekoliko formalnih aspekata može se popočiti. Ovi standardi pomažu u razvoju novih intervencija, kao i u odabiru te prilagodbi već postojećih intervencija. Standardi potiču i planiranje evaluacije kao dio intervencijskog dizajna.

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni

	1 2 3 4 5		
4.1 Osmišljavanje za kvalitetu i učinkovitost ▪ Intervencija prati preporuke dobrih praksi temeljenih na dokazima; s naglaskom na znanstveni pristup. ▪ Program se temelji na pozitivnim odnosima sa sudionicima, tako što se poštuju njihova iskustva i raznolikost. ▪ Završetak programa je definiran.	1 2 3 4 5	☐	
4.2 Podešavanje čitave intervencije ciljanoj populaciji ▪ Program je primjeren posebnim okolnostima (npr. obilježjima ciljane populacije) te se, po potrebi, i njima podešava. ▪ Elementi za podešavanje uključuju: jezik, aktivnosti, poruke, vremenski okvir, broj sudionika.	1 2 3 4 5	☐	
4.3 Postupanja u slučaju planiranja završnih evaluacija ▪ Evaluacija je prikazana kao sastavni i važni element koji osigurava kvalitetu programa. ▪ Utvrđeno je koja je vrsta evaluacije najprikladnija za intervenciju te je planirana izvediva i korisna evaluacija. ▪ Relevantni pokazatelji evaluacije su specificirani te je opisan proces prikupljanja podataka.	1 2 3 4 5	☐	
Ukupan zbroj rezultata projektne faze	Σ		(max broj bodova=15)

PROJEKTNJA FAZA 5: UPRAVLJANJE I MOBILIZACIJA RESURSA

Kako bi se osigurala provedivost programa potrebno je osigurati dobro upravljanje i detaljno planiranje. Prilikom osmišljavanja intervencije važno je uzeti u obzir upravljačke, organizacijske te praktične aspekte. Kako bi se započelo s intervencijom, moraju se aktivirati dostupna, a ako je to potrebno, i nova sredstva. Priručnici o upravljanju omogućuju detaljne informacije o tome kako planirati i upravljati projektima.

Kriteriji procjene (sažetak osnovnih standarda)	Ljestvica ocjenjivanja Neispunjeno - 1 Ispunjeno u potpunosti - 5 1 2 3 4 5	Standard je neprimjenjiv ili nije relevantan	Bilješke o procjeni
5.1 Planiranje programa – Prikazivanje projektnog plana ▪ Osigurano je vrijeme za sustavno planiranje programa. ▪ Pisani projektni plan jasno navodi glavne elemente i postupke programa. ▪ Razvijaju se planovi u slučaju	1 2 3 4 5	☐	

nepredvidivih događaja.			
5.2 Planiranje financijskih zahtjeva ▪ Prikazana je jasna i realna procjena troškova programa. ▪ Planirani proračun je primjeren programu. ▪ Troškovi i dostupni proračun su povezani. ▪ Financijsko upravljanje odgovara zakonskim zahtjevima.	1 2 3 4 5	☐	
5.3 Osnivanje tima ▪ Određeni su djelatnici potrebni i (vjerojatno) dostupni za uspješnu provedbu (vrsta uloga, broj djelatnika). ▪ Osnovani tim je primjeren programu. ▪ Definiran je izbor djelatnika i upravljačkog postupka.	1 2 3 4 5	☐	
5.4. Obuhvat i zadržavanje sudionika ▪ Jasno je na koji su način odabrani sudionici iz ciljane populacije, i koji se mehanizmi koriste za njihov obuhvat. ▪ Poduzete su posebne mjere kako bi se povećao obuhvat i zadržavanje sudionika u programu.	1 2 3 4 5	☐	
5.5. Priprema programskih materijala ▪ Jasno su prikazani materijali potrebni za provedbu programa. ▪ Ako se upotrebljavaju materijali za intervenciju (npr. priručnici) sadržani podaci su točni i visokokvalitetni.	1 2 3 4 5	☐	
5.6. Pružanje opisa programa ▪ Postoji jasan opis programa te je (bar djelomično) dostupan relevantnim skupinama (npr. sudionicima). ▪ Navedeni su glavni elementi programa, posebno njihov mogući utjecaj na sudionike.	1 2 3 4 5	☐	
Ukupan zbroj rezultata projektne faze	Σ		(max broj bodova=30)
SVEUKUPAN BROJ BODOVA			(Max broj bodova=125)
Postotak ostvarenih bodova			%

II. Preporuke člana/ice Stručne radne skupine za financiranje i prihvaćanje projekta:

- A) izuzetno kvalitetan projekt – svakako financirati (81% do 100% od ukupnog zbroja bodova)
- B) kvalitetan projekt-eventualno financirati (ako ostane novaca) (61% do 80% od ukupnog zbroja bodova)
- C) nedovoljno kvalitetan projekt- ne preporuča se financiranje (do 60% od ukupnog zbroja bodova)
- D) projekt nije u području prioriteta raspisanim natječajem – odbiti

Napomena: Na privremenu listu za odobravanje financijskih sredstava ulaze samo projekti koji su ocjenjeni s najviše bodova (skupina A – izuzetno kvalitetni projekti i eventualno skupina B - kvalitetni projekti - financirati ako ostane novaca)

III. Obrazloženje člana/ice Stručne radne skupine za neprihvatanje projekta (B,C i D)

IV. Napomene i preporuke člana/ice Stručne radne skupine o projektu i predloženom proračunu:

Datum procjene:

_____

Potpis člana/ice Stručne radne skupine:

_____